

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ.

Σημ. Σ. Ἐφ. Παίδων. Ὁ ἀξιότιμος καὶ ἰκανὸς καθηγητὴς τοῦ Β' Γυμνασίου κ. Κ. Νεστορίδης θέλει ἀπὸ τοῦ παρόντος φύλλου ἐξακολουθήσει νὰ δημοσιεύῃ διὰ τῆς «Ἐφ. τῶν Παίδων» συνοπτικὴν τινὰ ἐκθεσιν τῆς ἀρχαίας μυθολογίας, ὡραϊζὼν αὐτὴν καὶ μετὰ εἰκονογραφιῶν, πρὸς χρῆσιν καὶ ὠφέλειαν τῶν παιδίων. Δὲν ἀμφισβῆλλοντες δὲ, ὅτι ὅπως τὰ ἄλλα ἔργα τοῦ κ. Νεστορίδου, οὕτω καὶ ἡ μυθολογία αὕτη θέλει εὐρεῖ καλὴν παρὰ τῷ κοινῷ ὑποδοχὴν.

Ἐρ. Τί εἶνε μυθολογία;

Ἀπ. Ἡ λέξις *Μυθολογία* εἶναι σύνθετος ἐκ τοῦ ῥήματος *λέγω* καὶ *μῦθος* καὶ σημαίνει *λέγω μῦθους*· εἶναι δὲ ἡ ἐξιστόρησις καὶ γνῶσις μύθων, εἴτε συμβάντων, τὰ ὁποῖα ἢ οὐδέποτε ὑπῆρξαν, ἢ πολὺ μετεμορφώθησαν καὶ παρηλλάγησαν. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τοὺς μῦθους περιέχεται ἡ θρησκεία τῶν ἀρχαίων, ἡ μυθολογία διδάσκει ἡμᾶς καὶ περὶ τῶν διαφορῶν θεῶν, εἰς τοὺς ὁποίους ἀπεδίδοντο διάφοροι ἰδιότητες καὶ ἐνέργειαι, περὶ τῆς λατρείας αὐτῶν, καὶ περὶ τῆς μορφῆς, ὑπὸ τὴν ὁποίαν παρίσταν αὐτούς.

Ἐρ. Τί ἐσήμεαι τὸ κατ' ἀρχὰς ἡ λέξις μῦθος;

Ἀπ. Τὸ κατ' ἀρχὰς ἡ λέξις *μῦθος* ἐσήμεαι πᾶσαν διὰ λόγου γινομένην παράστασιν καὶ διήγησιν, ὥστερον δὲ ἐφανέρωνε πᾶσαν διήγησιν μὴ βεβαιουμένην ὑπὸ τῶν πραγμάτων, ἄρα ψευδῇ ἢ πλαστῇ, ἢ ἀπλῶς εἰκονίζουσαν τὴν ἀλήθειαν, κατ' ἀντίθεσιν τοῦ λεγομένου λόγου, ἥτοι διηγήσεως ἀληθοῦς καὶ ἱστορικῶς βεβαιουμένης.

Ἐρ. Εἰς τί χρησιμεύει ἡ Μυθολογία;

Ἀπ. Ἡ σπουδὴ τῆς Μυθολογίας ὠφελεῖ 4) διότι δεικνύει εἰς ἡμᾶς τὴν τυφλότητα τῶν ἐθνικῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν οἱ προπάτορες ἡμῶν, καὶ τοὶ εἶχον φθάσει εἰς ὕψιστον βαθμὸν πολιτισμοῦ καὶ ἀναπτύξεως, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν τοσαῦτα ἀγαθὰ 2) χωρὶς τῆς μυθολογίας δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τοὺς ἀρχαίους ποιητὰς καὶ συγγραφεῖς, τὰ ἔργα τῆς πλαστικῆς καὶ ζωγραφικῆς καὶ ἐν γένει τὰ ὑπὸ τῆς καλλιτεχνίας συμβολικῶς παριστάμενα. Ἐκτὸς τούτου ἡ μυθολογία εἶναι, ὡς πᾶν ἄλλο εἶδος μυθιστορήματος, θελητικὴ καὶ ἐπαγωγός. Οὕτω π. χ. τὰ ἄνθη, τῶν ὁποίων τὴν πολυποικίλον καὶ λαμπρὰν ὠραιότητα θαυμάζομεν, ἀπέδιδον εἰς τὰ δάκρυα τῆς Ἡοῦς· τὸ χρῶμα τῶν ῥόδων

εἰς τὸ αἷμα τῆς Ἀφροδίτης. Ἡ γλυκεῖα τῶν εὐλῶν κίνησις προέρχεται κατ' αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἀναπνοῆς τοῦ Ζεφύρου. Ὁ νάρκισσος, ἡ δάφνη, ἡ μυρσίνη, ἡ κυπάρισσος, ἡ δρῦς καὶ τοσαῦτα ἄλλα εἶναι μεταμορφώσεις ἀνθρώπων καὶ πολλὰ τῶν πτηνῶν, ὡς ἡ ἀηδὼν, ἡ χελιδὼν, ὁ ἔποψ, ἡ νυκτερίς, ἡ ἀράχνη καὶ ἄλλα ἔντομα εἶναι μεταμορφώσεις ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν.

Ἐρ. Εἶναι ἡ Μυθολογία διδακτικὸν μάθημα;

Ἀπ. Μάλιστα· διότι διδάσκει τὴν ὑπαρξίν ἄλλης ζωῆς, ὅπου ἡ κακία τιμωρεῖται καὶ ἡ ἀρετὴ ἀνταμείβεται. Ὁ Τάνταλος, ὁ Σίσυφος, ὁ Ἰξίον, ὁ Λυκάων, ὁ Φλεγέας, ὁ Σαλμωνεύς καὶ ἄλλοι ἐτιμωρήθησαν ἢ διὰ τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς ἀσέβειάν των, ἢ διότι ἦσαν ὥμοι καὶ ἀπάνθρωποι. Ὁ ὑπερήφανος καὶ ἀλαζὼν καταπίπτουσιν, οἱ δὲ θνητοὶ διδάσκονται νὰ μὴ φαντάζονται τὴν ἐπίγειον εὐδαιμονίαν διαρκῇ καὶ πολυχρόνιον. Οὕτως ἐτιμωρήθη ἡ Νιόβη, ἡ Ἀράχνη καὶ ἄλλοι. Οἱ κατὰ τῶν ἄλλων στήνοντες παγίδας ἐμπίπτουσιν εἰς αὐτὰς καὶ τιμωροῦνται. Οὕτως ἐπαθεν ἡ Ἀηδὼν, ἡ Πρόκνη, ὁ Τηρεὺς καὶ ἄλλοι. Αἱ Δαναΐδες τιμωροῦνται μετὰ θάνατον, διότι ἐφόνευσαν τοὺς συζύγους αὐτῶν. Οἱ ἀγαθοὶ τοῦναντίον ἀνταμείβονται καὶ μετὰ θάνατον μεταβαίνουν εἰς τὰ Ἥλύσια πεδία καὶ εἰς τὰς νήσους τῶν Μακάρων.

K. N.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΝΕΡΙΟΝ.

[Συνέχ. καὶ τέλος ἴδε προηγ. ἀριθ.]

Ὁ στρατηγὸς Λατουρέτ καὶ ἡ σύζυγός του ἐγκατεστάθησαν ἐκ νέου εἰς τὴν παλαιὰν αὐτῶν κατοικίαν μεταξὺ τῶν ἀπωλολότων ἀλλ' εὐτυχῶν ἤδη τέκνων των καὶ ἀπεφάσισαν νὰ προσκαλέσωσιν ὅλους τοὺς καλοὺς των φίλους, ὅσοι ἐδείχθησαν ἀγαθοὶ καὶ φιλόανθρωποι εἰς αὐτὰ.

Ἦτο ἡμέρα χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως εἰς πάντας· ἐκεῖ ἦτο ἡ δεσποινὶς Ῥόζα Στατίβενσων μετὰ τὸ γλυκὺ καὶ ὠραῖον αὐτῆς πρόσωπον, ὁ σοβαρὸς ἀλλ' εὐγενὴς πατὴρ αὐτῆς, ὁ πλοίαρχος Ἰερσεμίας καὶ ἡ Μαρία μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς—ἀλλὰ τὸν πρῶτον τόπον ἐν τῇ ὀμηγύρει ταύτῃ κατεῖχεν ἡ πτωχὴ μαύρη Καλὴ· ἡ κυρία Λατουρέτ ἠτοίμασε δι' αὐτὴν ἐν τῶν καλλιτέρων δωματίων καὶ τὸ διεσκεύασεν οὕτως, ὥστε ἡ κυρὰ Καλὴ νὰ ἔχη πᾶσαν ἀνάπαυσιν. Ἐξ ὅλων ὅμως τῶν ἐπίπλων, μετὰ τὰ ὁποῖα ἡ καλὴ τῆς κυρίας ἐστόλισεν αὐτὴν, τὸ

προσφιλέστατον διὰ τὴν κυρά Καλὴν, ἦτο τραπέζιον στρογγύλον, ἐπάνω τοῦ ὁποίου ἔκειτο ἡ Ἁγία Γραφή χρυσοδεμένη.

«Εὐλογημένον Βιβλίον!»—ἐξεφώνησεν, ὅταν κατὰ πρῶτον εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο καὶ τὴν εἶδεν ἐπὶ τῆς τραπέζης· «πόσῃν παρηγορίαν δίδεις εἰς τοὺς τεθλιμμένους καὶ δυστυχεῖς! καὶ πόσῃν ἐλπίδα χορηγεῖς εἰς τοὺς ἀπληπισμένους! Ἐγὼ σὲ εὖρον πάντοτε τὸν κάλλιστον φίλον καὶ τὸν ἀσφαλέστατον ὁδηγόν!»

Αἱ ἡμέραι καὶ οἱ μῆνες παρήρχοντο ταχέως ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς εὐτυχούς ἐκεῖνης οἰκογενείας, ὅτε πρῶταν τινὰ ἡ κυρά Καλὴ δὲν ἐφάνη κατὰ τὸ σύνθηρος εἰς τὸ ἐστιατόριον, ὅπου ἐγίνετο ἡ οἰκογενειακὴ προσευχή.

«Ποῦ εἶναι ἡ Καλὴ; ἠρώτησεν ὁ στρατηγὸς τὴν κυρίαν του. «Δὲν ἐφάνη σήμερον εἰς τὴν προσευχήν.»

«Δὲν πρέπει νὰ ἐξυπνήσῃ ἀκόμη»,—ἀπεκρίθη ἡ κυρία Λατουρέτ. «Εἶπα δὲ εἰς τὰ παιδιά νὰ μὴν τὴν ἐξυπνίσουν. Πρέπει νὰ ἀναπαύηται περισσότερο, διότι εἶναι γραῖα καὶ αἱ ἡμέραι της εἶναι μετρημένα πλεόν καὶ τὸ ἔργον της τελειωμένον.»

«Εἶθε καὶ τὸ ἰδικόν μας ἔργον νὰ ἦναι τόσον καλῶς τετελεσμένον ὅσον αὐτῆς»,—εἶπεν ὁ στρατηγὸς μετὰ σοβαρότητος.

Ἄλλ' ἐπειδὴ μετὰ τινας ὥρας ἡ ἀγαπητὴ μορφή της δὲν ἐφάνη, τὰ παιδιά ἤρχισαν ν' ἀνησυχοῦν καὶ παρεκάλουν τὴν μητέρα των νὰ τὰ ἀφήσῃ νὰ ὑπάγουν νὰ ἴδουν τί ἀπέγεινεν ἡ ἀγαπητὴ των Καλὴ.

«Θὰ ἔλθω μαζί σας»,—εἶπεν ἡ μήτηρ» διότι καὶ εἰς ἐμὲ φαίνεται παράξενον τώρα μεσημέρι καὶ ἀκόμη νὰ μὴ φανῇ!»

Οὕτω προπορευομένης τῆς μητρὸς ὅλοι εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μαύρης.

Αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ἔρριπτον ἐπὶ τοῦ πατώματος εὐχάριστον φῶς, ἀλλ' ἦσαν ἀμυδραὶ παραβαλόμεναι μὲ τὸ φῶς, τὸ ὁποῖον ἤστραπτεν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς κυρᾶ Καλῆς—ἦτο τὸ φῶς τοῦ νοητοῦ ἡλίου, ὅστις ἤδη ἐφώτιζε τὴν ἀθάνατον ψυχὴν της εἰς τὸν οὐρανόν.

Τὰ παιδιά τὴν ἐπλησίασαν καὶ κατὰ τὸ σύνθηρος τὴν καλημέρισαν· ἀλλ' ἡ Καλὴ δὲν ἀπεκρίνετο πλέον εἰς ἀνθρωπίνας φωνάς, οὐδὲ εἰς ἀνθρωπίνας ἐρωτήσεις· ἤδη ἐκοιμάτο τὸν γλυκὺν ὕπνον τοῦ θανάτου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον μόνῃ ἡ σάλπιγξ τοῦ ἀγγέλου κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς κρίσεως θὰ ἐξεγείρῃ αὐτήν.

«Εὐτυχὴς μαύρη—πιστὴ δούλη τοῦ Κυρίου»,—εἶπεν ὁ στρατηγὸς εἰσελθὼν καὶ εὐρὼν τὰ παιδιά κλαίοντα καὶ ὀδυρόμενα διὰ τὴν στέρησιν τῆς

ἀγαπητῆς των Καλῆς—«δὲν ἔχεις πλέον χρεῖαν ἐπιγείου τινὸς ἀγαθοῦ, διότι εἰσῆλθες εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου.

«Σεῖς δὲ ἀγαπητά μου τέκνα, ἐὰν θέλητε νὰ ἐπανίδητε τὸ πρόσωπον τῆς γυναικὸς ταύτης, εἰς τὴν ὁποίαν χρεωστεῖτε τὸ πᾶν, ἐνθυμεῖσθε τὰς νοουθεσίας της καὶ μιμεῖσθε τὸ παράδειγμά της.»

Σημ. Σ. Ἐφ. Παίδων. Τὸ ὥραϊον καὶ διδακτικὸν ἱστόρημα τῆς κυρᾶ Καλῆς, τὸ ὁποῖον ὡς πολλὰ χόθεν ἠκούσαμεν ἀνεγινώσκετο μὲ τόσῃν εὐχαρίστῃ καὶ ὠφέλειαν. παρὰ πάντων θὰ ἐκδοθῇ εἰς ἰδιαιτέρον φυλλάδιον ὅπως χρησιμεύσῃ καὶ εἰς ἄλλους μὴ ἀναγνώσαντες αὐτὸ εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῶν Παίδων».

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ

(Ὁ κατακτητής.)

Ὁ Γουλλιέλμος ὁ κατακτητὴς, ἐγεννήθη εἰς Φαλαίσην τῆς Νορμανδίας τὸ 1027 καὶ ἐβασίλευσεν ἐφ' ὅλης τῆς Ἀγγλίας ἀπὸ τοῦ 1066 μέχρι τοῦ 1087· ἦτο δὲ ἀνὴρ πολεμιστὴς καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον, ἐνεργητικὸς, φιλόδοξος καὶ ἐραστὴς τῶν ἀνθρωπίνων τιμῶν. Τὸν θρόνον τῆς Ἀγγλίας κατέκτησε διὰ πολλῶν καὶ ἐπανειλημμένων αἱματηρῶν μαχῶν.

Ἐστέφθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Οὐεστμίνστερ, τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, τὸ 1066. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ἐτίθετο τὸ διάδημα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, ὁ δὲ ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Ὑόρκ ἠρώτησε τοὺς παρόντας εὐγενεῖς ἄγγλους, ἂν ἐδέχοντο αὐτὸν διὰ βασιλεᾶ των καὶ ἅπαντες ἐξέφρασαν τὴν συγκατάθεσίν των μὲ ζητωκραυγὰς, οἱ στρατιῶται, οἵτινες ἦσαν παρατεταγμένοι ἐξωθεν, ἀκούσαντες τὰς ἔσωθεν κραυγὰς καὶ νομίσαντες, ὅτι ἦτο συνωμοσία, χωρὶς νὰ ἐρωτήσωσιν, ἐπέπεσαν κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ ἔθεσαν πῦρ εἰς τὰς παρακειμένας οἰκίας. Οἱ ἱερεῖς μαθόντες τὰ γινόμενα ἔξωθεν ἔσπευσαν νὰ τελειώσωσι τὴν ἀκολουθίαν, ὁ δὲ βασιλεὺς τεταραγμένος καὶ ἐντρομος ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ ναοῦ.

Ὁ Γουλλιέλμος ἦτο εἰς ἀδιάκοπον πάλην μὲ τοὺς Σάξωνας εὐγενεῖς· μὴ δυνάμενος δὲ νὰ ἐκδικηθῇ αὐτοὺς ἐξέχεε τὴν ὀργὴν του ἐπάνω εἰς τὸν δυστυχῆ λαόν· ὑπολογίζεται, ὅτι πλέον τῶν 100 χιλιάδων ψυχῶν ἐφονεύθησαν καὶ ἀπεδιώχθησαν ἀπὸ τὰς ἐστίας των, πολλαὶ δὲ πόλεις ὠραίαι καὶ χωρία καὶ ἐξοχαὶ μετεβλήθησαν εἰς σωροὺς ἐρειπίων καὶ ἡρημώθησαν.